

Procés participatiu per a la creació de la Taula de Benestar Animal i Convivència Ciutadana de Barberà del Vallès

Sessió de treball amb entitats i ciutadania

Dia: 27 de juny de 2024

Hora: de 18h a 20h

Lloc: Torre d'en Gorgs

Informe de resultats

Juliol 2024

Informe elaborat per:

Índex

1. Presentació.....	3
2. Objectius.....	3
3. Metodologia.....	4
4. Resultats.....	5
5. Reflexions finals.....	9
6. Participants.....	10
7. Equip facilitador.....	10

1. Presentació

L'Ajuntament de Barberà del Vallès, a través de l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar Animal desenvolupa diversos programes relacionats amb els animals, com ara: manteniment i actualització del cens d'animals de companyia, tramitació de llicències per a gossos de raça considerada potencialment perillosa, control sanitari de les colònies de gats, recollida i acollida dels animals de companyia perduts/abandonats a la via pública, divulgació de conductes responsables en la tinença d'animals domèstics, gestió de problemàtiques i/o denúncies derivades de la tinença d'animals domèstics i de les colònies felines, vigilància de nuclis zoològics, manteniment i gestió de la gatera municipal, suport a les entitats animalistes del municipi.

A més, també es du a terme el control dels animals peridomèstics de la ciutat (coloms, cotorres i tórtors), així com el control de plagues urbanes (paneroles, formigues, rosegadors etc.). Per altra banda, des de l'Àrea de Territori i Medi Ambient es vetlla per a protegir la fauna autòctona del municipi, així com per a controlar la població de senglars.

Tenint en compte la creixent sensibilització de la població envers els animals, així com la recent aprovació de la nova Llei de Benestar Animal estatal que comportarà canvis importants en relació amb la tinença d'animals, es fa necessari impulsar la creació d'una Taula de Benestar Animal i Convivència Ciutadana per tal d'abordar de manera transversal, els diferents reptes que sorgeixin en relació als animals.

És en aquest context, amb la voluntat de generar accions compartides i promoure mecanismes de participació, que l'ajuntament de Barberà del Vallès ha impulsat un procés participatiu per a la creació de la Taula de Benestar Animal i Convivència Ciutadana.

2. Objectius

En aquest marc, el dijous 27 de juny es va fer una sessió de treball a la Torre d'en Gorgs amb entitats i ciutadania del municipi per incorporar la seva mirada al procés. Els objectius de la sessió van ser:

- **Explicar** a les entitats i la ciutadania interessada en el benestar animal i la convivència les **voluntats i objectius** amb relació a la Taula.
- **Presentar la proposta d'objectius, composició i funcionament de la Taula** a

partir de l'esborrany del document de bases elaborat per la comissió político-tècnica.

- **Recollir els interessos i els temes a treballar a la Taula** amb relació al benestar animal i la convivència i a la Taula com a espai estable de participació en aquest àmbit.
- **Motivar els diferents agents a participar** activament en la futura Taula.

3. Metodologia

La sessió es va realitzar de manera presencial i es va iniciar amb la presentació i benvinguda per part de la Marta Miró, Cap de l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar Animal de l'Ajuntament.

Després, INDIC va explicar els objectius del procés de la sessió i va presentar de manera sintètica els principals elements que contempla l'esborrany tècnic del document de bases per al funcionament de la Taula. L'objectiu d'aquesta presentació era aportar els elements bàsics per centrar el debat i la reflexió amb la ciutadania i les entitats participants.

A partir d'aquí, es va fer una reflexió en petits grups sobre els principals temes que hauria d'abordar la Taula i quins agents haurien de participar. Posteriorment, es van compartir les reflexions dels diferents grups i es van poder fer observacions i comentaris sobre aquestes aportacions.

La sessió es va cloure amb l'explicació de la continuïtat del procés.

4. Resultats

La reflexió es va centrar en identificar aquells temes o continguts que preocupen amb relació al benestar animal i la convivència i que haurien de ser abordats per la Taula de Benestar Animal en els següents mesos. En alguns casos també es van identificar aquells agents que hauria d'incorporar la Taula per abordar les temàtiques identificades.

Quins temes o continguts hauria d'abordar la Taula els següents mesos? I quins agents haurien d'estar implicats?

- **Sensibilització a la ciutadania sobre tinença animal**

Un dels temes que més preocupa és la necessitat de millorar la conscienciació de la ciutadania sobre què és i què implica la tinença responsable d'animals de companyia. En relació amb aquesta qüestió hi ha diversos temes que preocupen:

- La **manca d'identificació amb xip** de gats i gossos i la importància de tenir el cens municipal ben actualitzat.
- La **manca d'assegurança** en aquells casos que és necessària.
- La correcta **vacunació** dels animals.
- L'**abandonament** d'animals domèstics.
- La presència d'**excrements de gos a la via pública** degut a persones propietàries que no els recullen.
- Persones propietàries que passegen gossos de raça potencialment perillosa **sense morrió i/o sense lligar**.

Per avançar en aquesta tasca de conscienciació es proposa fer activitats formatives i tallers sobre benestar animal adreçats a potenciar la tinença responsable.

Per abordar aquests temes caldria incorporar la policia local, agents cívics, tècnics/es de benestar animal, AIAC (Arxiu d'identificació d'animals de companyia), ANICOM (Registre d'animals de companyia de la Generalitat).

- **Maltractament animal**

Preocupa el maltractament animal que es produeix cap al conjunt d'espècies, i que es dona tant dins les cases, com al carrer, als horts, etc.

Per abordar aquest tema caldria incorporar professionals de Seprona, la policia local, tècniques

de salut i entitats de protecció animal entre d'altres.

- **Zones d'esbarjo per a gossos**

Tot i que el municipi disposa de 7 zones d'esbarjo per a gossos, es considera que cal potenciar-les i donar-les a conèixer, per a la qual cosa caldria fer una tasca informativa i de senyalització.

- **Colònies felines**

Un dels temes que més preocupen són les colònies felines i alguns dels problemes i molèsties que aquestes generen. Es posa èmfasi en la importància de sensibilitzar i informar sobre com s'ha d'abordar la gestió d'aquestes colònies, en la importància de disposar d'un carnet d'alimentador/a, d'evitar conductes incíviques, etc. Els temes que més preocupen amb relació a aquesta qüestió són:

- La ubicació física de les colònies i de les menjadores de gats. Preocupa que no es consensuï amb el veïnat on ubicar els dispositius de menjar per tal de minimitzar les molèsties. Es proposa intentar portar-les cap a entorns més naturals i allunyar-les d'emplaçaments on generin molèsties al veïnat però s'indiquen els efectes perjudicials que pot ocasionar la presència de colònies felines sobre la fauna autòctona per intentar explicar la complexitat del tema. Es destaca la importància de garantir una bona coordinació tècnica en la gestió i supervisió d'aquests espais.
- Els problemes col·laterals que provoquen aquestes menjadores, com la presència de rates, gavines, senglars i altres espècies de fauna que s'acosten als dispositius per intentar aconseguir menjar. En aquesta línia es proposa fer una recerca de possibles sistemes de menjadores per a gats que minimitzin aquestes problemàtiques.
- Els problemes de convivència entre alimentadors/es de gats i veïns i veïnes, donat que algunes persones alimentadores pateixen situacions d'assetjament per part de veïns i veïnes.
- La responsabilitat municipal en relació amb les colònies. En aquest sentit hi ha qui apunta que s'està produint un incompliment de la llei de protecció animal per part de l'Ajuntament, que es percep que trasllada la responsabilitat al veïnat.

Per abordar aquest tema caldria incorporar el col·lectiu de persones alimentadores de gats, les tècniques de salut i els tècnics/ques de convivència i de mediació.

- **Convivència entre gats domèstics i veïnat**

Preocupen els problemes de convivència que generen alguns gats domèstics (amb propietari/a). En el cas dels gats domèstics, es comenta que hi ha gats amb propietari que

s'escapen de les seves llars i entren a altres cases veïnes i hi generen molèsties. Es planteja la possibilitat de prohibir la sortida a l'exterior dels gats domèstics amb propietari/a a partir de l'actualització de l'Ordenança.

Per abordar aquest tema caldria incorporar les associacions veïnals, les entitats de protecció animal del municipi, les tècniques de salut i la policia local.

- **Cria clandestina de gats**

Preocupa que hi hagi persones que facin cria clandestina de gats, donat que aquesta no està permesa per normativa.

- **Protecció de la fauna autòctona protegida**

Preocupa la necessitat de sensibilitzar i protegir de forma efectiva la fauna urbana autòctona que està protegida. Es parla d'espècies com orenetes, falciots, ratpenats o ballesters. En alguns casos, com el ratpenat, es percep una preocupant reducció de la població. Es destaca que tots aquests són animals que tenen una figura de protecció i que, per tant, a la pràctica s'hauria de ser curós per a preservar la seva població, per exemple, impedit que es toquin els seus nius (quan es fan obres en habitatges o edificis s'han de respectar les nidificacions d'aquestes espècies, entre altres consideracions).

Per abordar aquest tema caldria incorporar els tècnics/es de medi ambient i d'urbanisme i els agents rurals.

- **Presència creixent d'aus urbanes no protegides**

Preocupa la presència creixent al municipi d'algunes espècies d'aus urbanes no protegides, com gavines, garses, cotorres o coloms, que en alguns casos generen molèsties al veïnat. Es considera que cal un control de les poblacions d'aquestes aus.

Per abordar aquest tema caldria incorporar Seprona, biòlegs experts en aus, agents rurals, tècnics/ques de medi ambient i tècnics/es de salut.

- **Ocells de cant**

Es recorda que aquests ocells s'han de tenir en unes condicions determinades com ara posseir una llicència o tenir anellats tots els individus. A més, es fa èmfasi en la importància de vetllar per la tinença legal i prevenir la compra-venda il·legal.

- **Presència de senglars**

Un dels temes més assenyalats durant la posada en comú és la presència creixent de senglars

a diversos punts del municipi. Davant d'aquest fet es posa èmfasi en la necessitat de controlar-ne la població, la importància de no donar-los de menjar i de vetllar perquè no tinguin menjar accessible (ja sigui per restes de menjar al carrer o per la presència de menjadores destinades a altres animals).

Per abordar aquest tema caldria incorporar els agents rurals, tècnics/ques de medi ambient, tècnics/ques de salut, persones que alimenten els senglars i persones alimentadores de gats als polígons.

- **Increment de la presència de conills**

Es detecta un increment d'una raça de conills invasora que genera força problemes. Es pensa que resulta del creuament amb conills australians.

Per abordar aquest tema caldria incorporar tècnics/ques de medi ambient i agents rurals.

- **Presència de rates**

Es destaca la presència important de rates en alguns barris de Barberà. Es comenta que una de les zones on més es concentren és al voltant de les zones de vies, pel mal estat de neteja i manteniment d'aquest entorn, i també als voltants de les menjadores de gats.

Per abordar aquest tema caldria incorporar les tècniques de salut i intentar interlocutar amb Adif.

- **Mosquit tigre i vespa asiàtica**

Es destaca que hi ha una presència important d'aquests insectes, es parla de plagues de mosquit tigre i de vespa asiàtica. Per mirar de controlar aquestes poblacions es proposa promoure la col·locació de nius de ratpenats.

- **Sensibilització del personal tècnic municipal**

Es considera que caldria fer una tasca de sensibilització amb relació al benestar animal i la convivència amb els diferents tècnics i tècniques municipals.

5. Reflexions finals

Els temes recollits a la sessió permeten copsar quines són les preocupacions de les entitats i la ciutadania, en la seva diversitat de mirades, en relació amb el benestar animal i la convivència. Serveixen, per tant, com un element de diagnosi en relació amb la situació del benestar animal i la competència al municipi. En alguns casos, a més, les persones participants van ser capaces d'identificar altres agents clau que caldria tenir en compte a l'hora d'abordar aquestes temàtiques.

A partir d'aquí, d'aquesta diagnosi compartida sobre les temàtiques i problemàtiques en relació amb el benestar animal i la convivència ciutadana, és important identificar aquelles en les que el treball conjunt dels diferents agents que formen la Taula pot aportar valor. Per tant, serà la pròpia Taula, un cop constituïda, la que les haurà d'analitzar i valorar per identificar quines d'aquestes temàtiques té sentit que siguin abordades per la Taula. Caldrà, per tant, valorar si la temàtica encaixa en l'àmbit de les competències i les capacitats de l'Ajuntament, si permet un recorregut de treball compartit amb els diferents agents de la Taula, si hi ha marge d'intervenció i de millora de la situació o si els agents clau tenen voluntat i capacitat de participar, etc.

Per tant, cal evitar fer un automatisme entre temes detectats en la sessió i temes de treball de la Taula, i diferenciar amb claredat allò que són problemàtiques detectades al municipi vinculades al benestar animal i que l'Ajuntament abordarà en la mesura de les seves competències i capacitats, i les que el treball de la Taula té sentit que desenvolupi.

De la mateixa manera, és important evitar que la dinàmica de la Taula sigui identificar temes a resoldre amb relació al benestar animal perquè l'Ajuntament els hagi de treballar tot sol. Òbviament l'Ajuntament té unes responsabilitats que no tenen la resta d'agents, però el valor principal de la Taula rau en el treball conjunt i la col·laboració entre els agents implicats per trobar solucions compartides a problemàtiques vinculades al benestar animal i la convivència.

6. Participants

- Montse Garcia Canadell, Entitat animalista ARCA
- Susi Moreno, Entitat animalista Progat
- Alejandro Rodriguez, AAVV Can Gorgs
- José García, AAVV Can Llobet
- Francisco Mirón, AAVV Ca N'esteper – Estació
- Xavier Herranz, AAVV Ca N'esteper – Estació
- José Baena, AAVV Ca N'esteper – Estació
- David Gamiz, Agents Rurals
- Amador Pozo, Seprona (Guàrdia Civil)
- Elisabet Ramallo, Clínica veterinària Mi Fiera (veterinària)
- Isabel Vellarino, Col·lectiu alimentadores gats de carrer - Entitat animalista Barbecats
- José Serrano, Col·lectiu alimentadores gats de carrer - Entitat animalista Barbecats
- Joaquim Torcal, Propietari de terreny/masia de la Plataforma Riu Ripoll
- Rosa Maria Garcia, Barberà En Comú Podem
- Esther Muñoz, Barberà En Comú Podem
- Marta Miró, Cap de l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar Animal
- Laia Granell, Tècnica de l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar Animal
- Mireia Campos, Tècnica de l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar Animal

7. Equip facilitador

- Marc Majós, INDIC
- Victor Garcia, INDIC